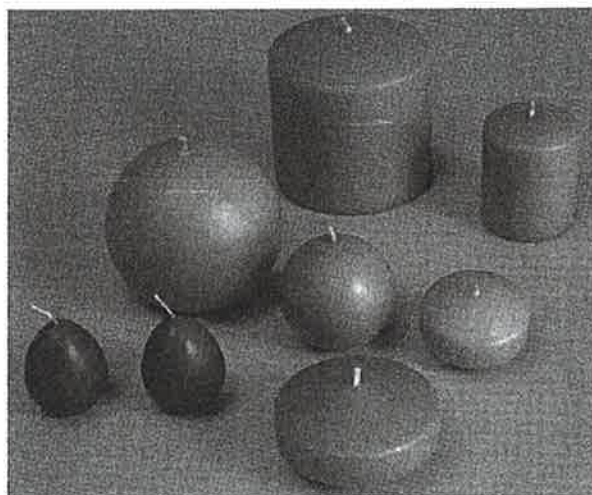

Decoratiemateriaal van metaal

Metalen kunnen in de vorm van bakken of vazen voorkomen, maar ze kunnen ook in de vorm van kippengaas dienen als ondergrond. Verder kun je metalen voorwerpen of vormen verwerken in het bloemwerk. Kies metalen dan om hun uitstraling of om het karakter van het materiaal. Het is soms erg praktisch om metaal te gebruiken. Het is tenslotte erg sterk en stevig. Voorbeelden van in bloemwerk verwerkt metaal zijn metaaldraad in verschillende kleuren, pannensponsjes, lasdraden, 'engelenhaar' van metaal. Metalen kunnen ook goed dienen als achtergrond of ondergrond om bloemwerk op te presenteren of aan te hangen. Denk bijvoorbeeld aan het veel gebruikte betongaas.

3.7 Kaarsen

Een buitenbeentje in het randassortiment in de bloemenbranche zijn de kaarsen. Van keramiek, glaswerk, mandwerk, kunststof, metaal en beton kun je bakken, potten of andere ondergronden maken. Kaarsen worden echter bij bepaalde gelegenheden veel verwerkt en verkocht in bloemenzaken. Vandaar dat in deze laatste paragraaf de kaars centraal staat.

Figuur 3.21 Ei- en stompkaarsen worden ook in bloemenwinkels verkocht.

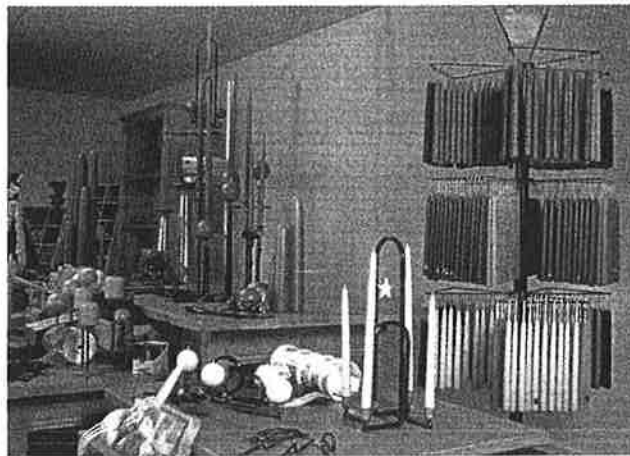
Waarom kaarsen in een bloemenwinkel?

In veel bloemenwinkels vind je standaard met kaarsen. Er zijn diverse redenen waarom je in een bloemenwinkel kaarsen verkoopt. Van oudsher worden er in bloemwerken voor Kerstmis kaarsen verwerkt. Dit is een van de redenen waarom er kaarsen in de bloemenwinkel aanwezig zijn. Maar ook buiten de kersttijd geldt voor kaarslicht hetzelfde als voor bloemen: het brengt sfeer in huis. Dat verklaart ook de populariteit van tuinfakkels en -kaarsen en de grote verscheidenheid aan (geur)kaarsen. Denk maar eens aan die hele dikke kaarsen met drie, vier of nog meer pitten. Ook in bloemwerk voor Pasen worden tegenwoordig kaarsen verwerkt. Ander speciaal bloemwerk met kaarsen kom je tegen als tafelversiering.

Hoe gebruik je kaarsen?

Het gebruik van kaarsen in bloemwerk vraagt vakkennis. Als eerste moet je je afvragen wat de bedoeling van de kaarsen is. Als ze aangestoken moeten worden, moet je ervoor zorgen dat de kaarsen kunnen branden. Er mogen geen materialen dicht bij de kaars staan die vlam kunnen vatten. Als je meerdere kaarsen in een schikking verwerkt, moet er zoveel tussenruimte zijn dat ze elkaar niet afsmelten. Verder mogen ze geen kaarsvet lekken op de schikking of ernaast. En ten slotte moeten ze gemakkelijk te vervangen zijn.

Je kunt kaarsen ook als decoratief element in je bloemwerk gebruiken. Door vorm en kleur geven ze een schikking vaak iets extra's, zelfs als ze niet branden. Daarbij moet je wel in de gaten houden dat een kaars kan verkleuren, kan vervormen door warmte en gevoelig is voor stof. Sommige kaarsenfabrikanten houden rekening met de behoeften van de bloemist. Zo produceert Molca kaarsen waarvan de kleur is afgestemd op natuurlijke materialen. Daarbij volgt het bedrijf de trends in de bloemenbranche.

Figuur 3.22 Gedompelde kaarsen zijn te herkennen aan de langwerpige vorm, de kegelvormige top en de oneffenheden in het oppervlak. Ze worden meestal per twee verkocht.

Opslag van kaarsen

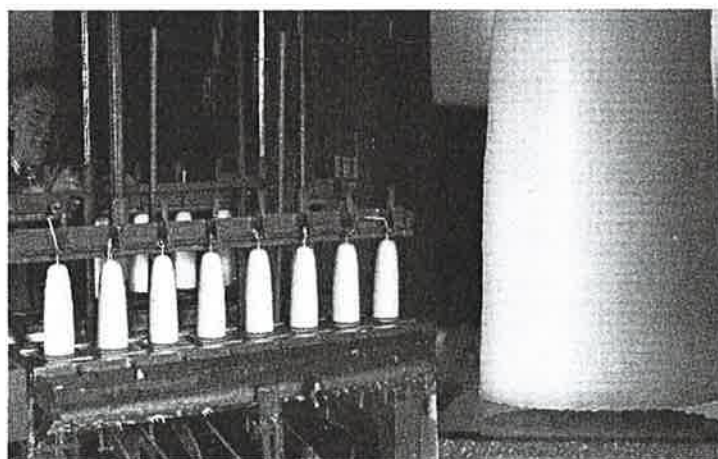
Niet elke bloemist wil het hele jaar door kaarsen verkopen. Hij zal de kaarsen die na de kerst over zijn, moeten opslaan. Bij de opslag moet je op een aantal zaken letten. Omdat kaarsen kunnen verkleuren, mag je kaarsen niet in een lichte omgeving bewaren. Het best is een omgeving waar helemaal geen licht komt. Verder moet de ruimte koel zijn, omdat kaarsen door warmte kunnen vervormen. Ten slotte mag de ruimte niet te droog zijn, omdat kaarsen kunnen uitdrogen. Afhankelijk van het materiaal waarvan de kaarsen zijn gemaakt, moet je ook nog rekening houden met de aanwezigheid van muizen.

Soorten kaarsen

Om te kunnen beoordelen of kaarsen wel of niet geschikt zijn voor verwerking in een schikking, is het nodig om wat te weten over de diverse soorten en de wijze van productie. We behandelen achtereenvolgens de vormen van kaarsen, hun samenstelling en productie inclusief het kleuren.

Verschillende kaarsvormen

- Gotische kaars: een lange, slanke kaars die bovenaan eindigt in een spits.
- Antiekkars: een iets bredere en kortere rechte kaars. De gotische en de antiekkars zijn bedoeld voor een staande of hangende kandelaar met meerdere kaarsen. Omdat ze in staande kandelaars vaak op tafel worden gebruikt, noem je ze ook wel tafel- of dinerkaarsen. Ze hebben standaardafmetingen en kunnen zodoende in bijna alle kandelaars worden gebruikt.
- Stompkaars: een dikke cilindrische kaars, doorgaans gedrongen van vorm. Bij kaarsen is de dikte van de pit in overeenstemming met de dikte van de kaars. Zodoende brandt de kaars gelijkmatig op. Bij stompkaarsen is dit niet altijd het geval, zodat het omhulsel blijft staan. Erg in de mode zijn vierkante of ronde stompkaarsen met meer dan één pit. Omdat die pitten niet in het midden van de kaars zitten, is er van gelijkmatig opbranden helemaal geen sprake. Ook van deze kaarsen blijft het omhulsel grotendeels staan.
- Bolkaars: een kaars in de vorm van een bal. Net als de stompkaars duid je deze kaars aan met de doorsnede.
- Drijfkaars: een kaars die niet in een kandelaar staat, maar die drijft in een schaal met water. Vandaar dat deze kaars vaak plat is. Drijfkaarsen zijn er in allerlei vormen en maten. Zorg bij het branden van drijfkaarsen dat de pit droog blijft.
- Figuur- of sierkaars: een kaars die een grillige vorm kan hebben. Denk daarbij aan een kerstman, een huisje, de Eiffeltoren of een figuur van Walt Disney. Vaak wordt met deze kaarsen speciaal gemikt op kinderen. Door de grillige vorm is het gelijkmatig opbranden een probleem. Soms branden deze kaarsen maar korte tijd, omdat de pit te snel opbrandt.
- Sfeer-, thee- of waxinelichtje: deze kleine kaarsjes worden veel als sfeerlichtjes gebruikt. De meeste fabrikanten hebben het product aan dat gebruik aangepast, zodat van 'theelichtjes' nog nauwelijks sprake is. De naam waxinelichtje is helemaal onjuist. Die naam was jarenlang een merknaam (van Verkade) die aangaf welke soort was bij de productie werd gebruikt. Meestal zitten deze kaarsjes in een (milieuvriendelijk) aluminium cupje.

Figuur 3.23 De vorm van de kaars bepaalt de productiewijze.

Samenstelling van kaarsen

Naast de vorm kunnen kaarsen ook verschillen qua samenstelling. Vaak heeft de gebruikte grondstof gevolgen voor de wijze van vervaardigen. De belangrijkste grondstoffen zijn:

- was: een natuurproduct dat door de imkers uit de bijenkasten wordt gehaald;
- paraffine: een grondstof die wordt verkregen uit kolen, hout of aardolie;
- stearine: een grondstof die wordt onttrokken aan dierlijke vetten.

Productie

Er zijn drie manieren om kaarsen te produceren. Maar bij alle drie de manieren blijft het principe hetzelfde: er zit een pit in het midden van de kaars. Die pit bestaat uit drie gevlochten koordjes. De dikte van de pit moet overeenkomen met de dikte van de kaars.

De drie manieren van produceren worden hier kort besproken.

- Dompelen: je legt een aantal lange lonten zo over een plank of stok, dat de lonten naar beneden hangen. Die lonten dompel je in een bad met vloeibare grondstof waardoor je uiteindelijk kaarsen krijgt. Na iedere dompeling blijft er namelijk ongeveer een millimeter dikke laag grondstof op de pit achter. Deze techniek kan machinaal worden uitgevoerd. Dit verklaart ook waarom je af en toe kaarsen ziet die met de uiteinden naar elkaar toe aan één pit zitten.
- Gieten: hierbij gebruik je een mal. Je hangt er een pit in en je giet de vloeibare grondstof erin. Daarna koel je de mal af met koud water, zodat de grondstof stolt. Mallen zijn meestal van tin of een mengsel van tin en lood, maar er zijn ook mallen van siliconenrubber.
- Persen: onder hoge druk pers je paraffinepoeder om een pit. Nadeel van deze techniek is dat de kaarsen gemakkelijk breken.

Kleuren van kaarsen

Om kaarsen te kleuren kun je kleurstof aan de grondstof toevoegen. Meestal beïnvloedt dit de brandkwaliteit nadelig. Beter is het om de kaarsen te dompelen in een bad met kleurstof. Als die kleurstof synthetisch is, voorkomt dat gelijk het verkleuren van de kaars. Ten slotte kun je de kaars ook nog dompelen in een bad met grond- en kleurstof die harder wordt dan de kern van de kaars. Op die manier ontstaat een mooi 'kommetje' voor het gesmolten vet. Figuurkaarsen worden vaak met de hand bijgewerkt.

Kwaliteit van kaarsen

Het is moeilijk iets zinnigs te zeggen over de kwaliteit van kaarsen. Natuurlijk zijn er verschillen, maar die kun je aan de buitenkant niet zien. Je weet van tevoren niet hoe erg een kaars kan gaan walmen en roeten. Je kunt zelfs als consument niet beoordelen of de pit dik genoeg is voor de kaars. Met het oog op het milieu kun je stellen dat paraffinekaarsen redelijk zijn, stearinekaarsen goed en (bijen)waskaarsen zeer goed.